

• Հորեվլարի պատմիչն կազմակերպված համ-
երգային բաժնում հայ երաժշտության լավա-
գույն նմուշների կատարումով հանդես եկան
Սպենդիարյանի անվան լարային կվարտետը,
Ռադիո-կոմիտեի ժողովրդական գործիքների
անսամբլը, արտիստներ Ա. Տեր-Աբրահամ-
յանը, Ս. Սեյրանյանը, Ա. Պետրոսյանը,
Հ. Բողղամյանը, Ա. Ադամյանը, Էդ. Համ-
բարձումյանը և ուրիշներ:

ԵՐԵՎԱՆԻ ՆՎԻՐՎԱԾ Գ. ԲԱՇԽՆՋԱՆՅԱՆԻ ՄԱՀՎԱՆ 28-ԱՄՅԱԿԻՆ

Հոկտեմբերի 4-ին Երևանի աշխատավորությանը նշեց հայկական նոր գեղանկարչության խոշորագույն դեմքերից մեկի, պեյզաժի վարպետ Գեորգ Բաշխնջալյանի մահվան 28-ամյակը:

Արվեստի աշխատողների տանն էին հավաքվել նկարիչներ, քանդակագործներ, գրողներ, արտիստներ, արվեստի, կուլտուրայի և գիտության գործիչներ, ուսանողներ: Դահլիճում ցուցադրված էին նկարչի մի քանի լավագույն կտավները:

ՆԿԱՐԻՋ ԲԱՇԽՆՋԱՆՅԱՆԻ ԳՈՐԾԵՐԻ ՑՈՒՑԱՆԱԴԵՍ

Հոկտեմբերի 8-ին, Մոսկվայում, Հայկ. ՍՍՌ կուլտուրայի տանը բացվեց հայ նշանավոր նկարիչ Գ. Բաշխնջալյանի գործերի ցուցահանդես՝ նվիրված նրա մահվան 28-ամյակին:

Ցուցահանդեսում ցուցադրված է անվանի

Հանդիսավոր երեկոն բաց արեց Հայկ. ՍՍՌ արվեստի վաստակավոր գործիչ պրոֆ. Արա Սարգսյանը և ղեկուցում վարեց նշանավոր նկարչի կյանքի և ստեղծագործության մասին, խոսելով նաև Բաշխնջալյանի գրական ու հասարակական գործունեության մասին:

Երեկոյի վերջում արվեց համերգ՝ Երևանի դերասանական լավագույն ուժերի կատարմամբ:

Նկարչի ավելի քան 100 գործ: Մոսկվացիները մեծ հետաքրքրություն են ցույց տալիս դեպի հայ նկարիչ պեյզաժիստի գործերը: Առաջին օրը ցուցահանդեսն այցելեց մի քանի հարյուր մարդ:

ՆՈՐ ՆՅՈՒԹԵՐ ԲԱՖՖՈՒ ՄԱՍԻՆ

Մ. Աբեղյանի անվան գրականության ինստիտուտը նվեր է ստացել Հայկ. ՍՍՌ Գիտությունների ակադեմիայի Գեներալկայի ինստիտուտի ավագ գիտական աշխատակից Գ. Սանթրոսյանի միջոցով Թանգարանին հանձնված՝ վիպասան Բաֆֆուն վերաբերող մի շարք արխիվային արժեքավոր ինքնագիր և ձեռագիր փաստաթղթեր:

Ստացված նյութերի մեջ գտնվում են Բաֆֆու գրչին պատկանող 16 նամակ, մի քանի ղիմում, որոնք տեղիված են Թավրիզի դպրոցի մի քանի ուսուցիչների և այլ անձանց, որոնց հետ Բաֆֆին ունեցել է ընկերական կամ պաշտոնական փոխհարաբերություններ: Արդ նամակները չափազանց արժեքավոր տեղեկություններ են պարունակում Բաֆֆու կյանքի, գրական-մանկավարժական գործունեության, ինչպես և կյանքի այլ երևույթների նկատմամբ ցուցաբերած վերաբերմունքի ու հայացքների մասին: Նամակները գրված են 1862—1888 թ. թ. ժամանակամիջոցում:

Բաֆֆու նամակներից առանձնապես արժեքավոր են երկուսը, որոնց մեջ անվանի վիպասանն իր դժգոհությունն է հայտնում Նալբանդյանի մահվան առթիվ ժամանակի

մամուլի արձագանքներից: Բաֆֆին չափազանց բարձր գնահատելով Նալբանդյանի արժանիքները, գրում է. «Ազգային այդ Թանկագին գոհի ցավալի մահը նկարագրելու համար՝ հուշակավոր վիկտոր Հյուգոյի գրիչն է պետք և Աբովյանի վառված, կրակված սիրտը: Մի՞թե այդքան կարճ պետք է խոսել այն տղամարդի մասին, որ այնքան սրտաշարժ ոճով խոսեցիլ է մեր ազգային պիտույքների մասին»:

Ստացված նյութերի մեջ հետաքրքրական են նաև կնոջ՝ Աննա Բաֆֆու Թավրիզի ուսուցիչներից մեկին ուղղված նամակները, որոնց մեջ խոսվում է Բաֆֆու առաջին անտիպ աշխատության՝ «Եվլիլի» ձեռագրի վիճակի և մյուս աշխատությունների տպագրության մասին: Ուշագրավ են նաև Բաֆֆու Թավրիզում գտնված ժամանակվա կյանքի ու գործունեությանը վերաբերող, իր նախկին աշակերտների հիշողությունները, որոնք հարստացնում են ականավոր գրողի կենսագրությունը:

Ստացված նյութերը, գրական Թանգարանում եղած նախկին փաստաթղթերի հետ միասին, ներկայումս կազմում են մի ամբողջություն, որով և հիմք է դրվում Բաֆֆու գրական ժառանգության ֆոնդին:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՌԵՍՊՈՒԲԼԻԿԱԿԱՆ ԵՐՐՈՐԴ ԽՈՐՀՐԴԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Նոյեմբերի 2—4-ը Երևանում, Գրողների տանը, տեղի ունեցավ երիտասարդ գրողների ռեպուբլիկական երրորդ խորհրդակցությունը, որի աշխատանքներին մասնակցում էին քաղաքներից և շրջաններից հավաքված ավելի քան հարյուր երիտասարդ բանաստեղծներ, արձակագիրներ, դրամատուրգներ և քննադատներ, այդ թվում՝ Բ. Գրիգորյանը, Շ. Թորոսյանը, Ա. Պողոսյանը, Վ. Բաբայանը, Ա. Ալվազյանը, Մ. Էսկիճյանը, Հ. Ղազարյանը, Ն. Մխիթարյանը, Ն. Մովսիսյանը, Պ. Շահբազյանը, Ռ. Պետրոսյանը, Ա. Մարտիրոսյանը, Ս. Խանզադյանը, Ս. Սառիկյանը և ուրիշներ:

Խորհրդակցության առաջին օրը՝ Նոյեմբերի 2-ին, լավեցին արձակագիր Հ. Քոչարի «Երիտասարդ գրողների ստեղծագործական խնդիրները» և բանաստեղծուհի Ս. Կապուտիկյանի «Երիտասարդ և ականակ բանաստեղծների ստեղծագործությունները» բովանդակալից զեկուցումները:

Նոյեմբերի 3-ին, առավոտյան նիստում,

«Երիտասարդ և ականակ արձակագիրների ստեղծագործությունները» զեկուցումով հանդես եկավ հոլակալոր գրող Դ. Դեմիրճյանը: Այնուհետև տեղի ունեցան սեմինար պարապմունքներ պոեզիայի, արձակի, դրամատուրգիայի և քննադատության գծով: Սեմինար պարապմունքներում, որպես կոնսուլտանտներ, հանդես եկան՝ Մ. Արազին, Ս. Զորյանը, Ա. Վշտունին, Հ. Սիրասը, Գ. Սարյանը, Մարմինը, Ս. Վահանին, Գ. Սևունցը, Ս. Տարոնցին, Վ. Պարտիզունին, Ա. Բաբայանը և այլ ավագ գրողներ ու քննադատներ: Նոյեմբերի 4-ին երիտասարդ գրողները հանդիպումներ ունեցան հայտնի ճարտարապետ Հովիկ Մարգարյանի, ականակոր քանդակագործ Արտ Սարգսյանի, մեծագույն աստղաբաշխ Վիկտոր Համբարձումյանի և մեծանշան լեզվաբան Գրիգոր Ղափանցյանի հետ:

Նույն օրը կազմակերպվեց բանաստեղծության և պատմվածքի երեկո, որից հետո ամփոփվեցին խորհրդակցության աշխատանքները:

ԱՂԱՅԱՆԻ ԵՐԿԵՐԻ ՔԱՌԱՀԱՏՈՐ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒՆ

Նույն տեսակով՝ Աղայանի երկերի չորրորդ հատորը, դրով ավարտվեց գրողի երկերի քառահատոր ժողովածուի հրատարակությունը: Անկասկած, հայ ականակոր գրող մանկավարժի երկերի հրատարակությունը աչքի ընկնող երևույթ է մեր հրատարակչական կյանքում: Դա մեծ հետաքրքրություն է ներկայացնում ոչ միայն մասնագետների, այլև ընթերցող ամենալայն շրջանների համար, մանավանդ եթե նկատի ունենանք, որ ժողովածուում տեղ գտած նյութերի մի զգալի մասը տպագրվում է առաջին անգամ:

Ժողովածուի չորս հատորում (կազմողներ ֆիլ. գիտ. թեկնածուներ Ա. Ասատրյան և Ա. Խժիկյան) նյութերը զետեղված են հետևյալ կերպ. 1-ին հատոր՝ բանաստեղծություններ, պատմվածքներ, հեքիաթներ ու զրույցներ, 2-րդ հատոր՝ վիպական գործեր, 3-րդ հատոր՝ մեմուարներ, հրապարակախոսական և

գրա-քննադատական հոդվածներ, 4-րդ հատոր՝ մանկավարժական-մեթոդական, լեզվաբանական, գրական, հրապարակախոսական հոդվածներ, նամակներ: Առաջին և չորրորդ հատորներին կցված են ընդարձակ առաջաբաններ:

Անշուշտ ուրախալի երևույթ է, որ Ս. Արվյանի, Հ. Թումանյանի, Հ. Պարոնյանի, Ալ. Շիրվանզադեի, Մուրացանի, Հ. Հովհաննիսյանի, Նար-Դոսի և մեր կլասիկ գրականության մյուս խոշորագույն ներկայացուցիչների երկերի հետ միասին, այսօր մեր ընթերցողի սեղանին է դրվում նաև Աղայանի ստեղծագործության քառահատոր ժողովածուն: Այն՝ լեռն նախառնուցիտն պայմաններում մեր գրողների անկատար երազանքն էր, այսօր դառնում է իրականություն: Դա անցյալի առաջադիմական կուլտուրայի գնահատման վառ արտահայտություններից մեկն է:

ԿՈՄՊՈԶԻՏՈՐ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆԻ ՆՈՐ ՍՏԵՂՇԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ստալինյան մրցանակի լաուրեատ, կոմկուդիտոր Ալեքսանդր Հարությունյանը գրել է նոր երգ՝ «Ծա երգում եմ խաղաղության մասին»:

Մոակվալում, Սովետական կոմպոզի-

տորների միության քարտուղարությունում լավեց Ալեքսանդր Հարությունյանի նոր երգը և արժանացավ բարձր գնահատականի ու հանձնարարվեց կատարման համար:

ԳԻ ԴԸ ՄՈՊԱՍԱՆԻ «ԸՆՏԻՐ ԵՐԿԵՐ»Ի ՄԵԿԶԱՏՈՐՅԱԿԸ ՀԱՅԵՐԵՆ

Հայպետհրատի հրատարակությամբ լույս տեսավ Գի ԴԸ Մոպասանի «Ընտիր երկեր»-ի մեկհատորյակը: Ժողովածուի մեջ զետեղված են հեղինակի լավագույն գործերից հիսունյոթ պատմվածք, որոնց մեծ մասը հայերեն թարգմանությամբ լույս են տեսնում առաջին անգամ:

Ժողովածուի մեջ թարգմանություններ ունեն Ալ. Ծատուրյանը, Դ. Դեմիրճյանը, Ստ. Զորյանը, Ս. Պալազատը, Վ. Միքայելյանը, Հովհաննես Ղուկասյանը, Ա. Կոթիկյանը և ուրիշներ:

Ժողովածուն կազմել և խմբագրել է Ս. Պալազատը:

Ա. ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆԻ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈ

Երևան է ժամանել Ստալինյան մրցանակի լաուրեատ, ՌՍՖՍՐ արվեստի վաստակավոր գործիչ, Կինոռեժիսոր Ա. Հովհաննիսյանը: Հոկտեմբերի 12-ին, Արվեստի աշխատողների տանը, անվանի ռեժիսորը հանդիպում ունեցավ ռեսպուբլիկայի արվեստի, կուլտուրայի ու գիտության գործիչների և ուսանողների հետ:

Ժողովրդական արտիստ Հ. Բեկնազարյանի ողջույնի խոսքից հետո, Ա. Հովհաննիսյանի անցած ստեղծագործական ուղու մասին զեկուցեց Ն. Կամենոգորսկին:

Զեկուցողը նշեց, որ սովետական կինեմատոգրաֆիայի փայլուն հաջողությունն

րից է 1949 թվին արտադրված «Աշխարհի երիտասարդությունը» դոկումենտալ գունավոր ֆիլմը, որի համար Ա. Հովհաննիսյանը արժանացավ Ստալինյան մրցանակի:

Զեկուցումից հետո հանդես եկավ Ա. Հովհաննիսյանը և պատմեց «Աշխարհի երիտասարդությունը» ֆիլմի ստեղծագործման աշխատանքների մասին: Կինոռեժիսորն այժմ աշխատում է «Սովետական Հայաստան» դոկումենտալ-գունավոր լիամետրաժ կինոֆիլմի վրա:

Երեկոյի վերջում ցուցադրվեց «Աշխարհի երիտասարդությունը» ֆիլմը:

«ԵՐԿՐՈՐԴ ՔԱՐԱՎԱՆ»

Երևանի կինոստուդիայում ներկայումս կատարվում են «Երկրորդ Քարավան» գեղարվեստական մեծ ֆիլմի նկարահանման նախապատրաստական աշխատանքները:

Սցենարի հեղինակներն են Կ. Սիմոնովը և Զ. Ագրանենկոն: Բեմադրողներն են ՍՍՌՄ ժողովրդական արտիստ, Ստալինյան մըր-

ցանակի լաուրեատ Ռուբեն Սիմոնովը և ռեսպուբլիկայի ժողովրդական արտիստ, Ստալինյան մրցանակի լաուրեատ Համո Բեկնազարյանը:

Այժմ ֆիլմի ստեղծագործական խումբը կատարում է դերակատարների ընտրություն, որոշում է նկարահանման վայրերը:

